

Forstjórin fær óavmarkað vald

Landsstýrið eigur ikki at seta forstjóra, fyrr enn tað er greitt, hvørjar uppgávur hann skal hava, skrivar Eyðfinnur Jacobsen, fyrrverandi deildarstjóri í Tinganesi

Landsstýrið lýsti við ársbyrjan eftir einum forstjóra í Tinganesi. Sambært orðingini av blaðlýsingini fær forstjórin nærmast óavmarkað vald. Men tað, sum fær meg til at undrast stórliga, er svarið, lögmaður gav útvarpsmanninum í einari samrøðu í síðstu viku. Tí í hesi samrøðu segði lögmaður, at komandi forstjórin skuldi setast til at gera eitt uppskot til bygnað fyrri landsfyrisingina.

Henda uppgávan varð ikki nevnd í blaðlýsingini (og heldur ikki í svari landsstýrisins frá 13. januar 1994 til fyrispurning frá undirritaða dagfestur 10. januar 1994) og er tí spildurnýggj.

Eg loyvi mær tí at ivast í, um landsstýrið í veruleikanum veit, hvørjar uppgávur hesin forstjórin skal hava.

Og eisini ivast eg stórliga í, um landsstýrið veit, hvørjar avleiðingarnar kunnu verða. Tí, í áður-

nevnda svari landsstýrisins til undirritaða verður m.a.

upplýst, at forstjórin kann broyta avgerðir hjá verandi deildarstjórn. Hetta merkir eftir mínum tykki eina so týðandi broyting í teirra starvsviðurskiftum, at teir sambært tænastumannalógini kunnu siga, at talan er um eina broyting, sum kann samanberast við eina uppsagn og tí krevja seg loystar úr størvunum við biðiløn í trí ár og eftirfylgjandi eftirløn.

Ein fyrispurningur til lögmann í lögtinginum viðvíkjandi forstjóranum elvdi til orðaskifti, sum vísti, at tingmenn eru sera ójavnir á máli um henda spurning.

Hetta er stórt spell, tí tað er neyðugt - ikki minst í hesum tímum - at landsfyrisingin hevur vælskipaðar umstøður at arbeiða undir. Vit hava ikki ráð til, at klandur og stríð stendur um henda spurning framyvir.

Eg skjóti tí upp, at landsstýrið biður við at seta forstjóran, til ein breið politisk semja er fingin um, hvørjar

uppgávur hesin skal hava. Og tá er neyðugt, at breiða politisk semja eisini er um, hvønn bygnað landsfyrisingin skal hava.

Tað eru einans fá ár síðani, at bygnaðurin av úttanríkisráðgjórum danska varð broyttur. Hetta hendi eftir tilmáli frá eini breitt samansettari nevnd, ið hevði arbeitt við hesum máli. Lögmaður Føroya lut-tók eisini í hesum nevndararbeiði.

Mælt verður tí landsstýrinum til beinanvegin at seta eina nevnd at gera uppskot til bygnað fyrri landsfyrisingina, heruppi uppgávum hjá einum møguligum forstjóra. Í nevndini eiga allir politiskir flokkar at fáa umboðan saman við umboðum fyrri landsfyrisingina.

Eyðfinnur Jacobsen,
advokatur,
fyrirverandi deildarstjóri
í Tinganesi

vikan
ið
fór

Dagny Joensen
skrivar:

Eitt eitur at tosa fyrri deyvum oyrum, og tað kann sendingin - eg haldi tað var týskvöldið í famu viku - vera dømi um. Eisini er hetta dømi um, hvussu torført tað er at fáa mannfolk at lurta, tá konufólk bera okkurt fram. Tað kallast herskaramentalitetur, men lat tað fara.

Á skránni í sendingini hetta kvöldið var stýrisskipanarlóg, sum skal broytast til ábyrgd landsstýrismanna fyrri sínum málsoki, ístaðin sum nú, tá allir landsstýrismenn ella kvinnur hefta fyrri tað, sum hon/hann ella hin-ir gera.

Tað er so lætt at sita heima í stovuni og blanda seg upp í tað, sum fer fram í útvarpsstovuni, og hví hon/ hann ikki spyr hetta og hatta, ið júst er tað, sum skal til, fyrri at lurtarin skal skilja, hvat sendingin snýr seg um, og hvat ætlandi er at avdúka.

Eg veit ikki, hvat útvarpsmaðurin vildi, tá hann spurdi Maritu Petersen, lögmann, upp í saman nakrar spurningar viðvíkjandi nýggju stýrisskipanarlógini. Tað er ikki so frætt sum at eg kann vísa aftur á nakað av tí, heilt einfalt, tí málið gjørdist so fløkjasligt, at eg gavst at lurta í royndini at fáa skil á hesum.

Lögmaður royndi í byrjanini at svara, so hvørt sum hon slap framat mikrofoni. Trupulleikin tóktist at vera tann, at útvarpsmaðurin ikki lurtaði eftir tí, sum Marita Petersen segði. Hann endurtók síðani spurningin á fleiri ymsar mátar, sum ein annar Perry Mason í filmum um rættarmál, tó ikki so snildsliga, vil eg halda.

Tað er helst ørkymlandi fyrri politikarar, tá spyrjarin er so lítið konsentreraður um tað, sum sagt verður, og tað fær helst tann, sum svarar, at kenna seg máttleysan. Tað fekk eg varhugað av, at lögmaður kendi seg.

Eftir at hava spurt upp í saman fleiri ferðir, suffaði lögmaður og segði, at hon onga viðmerking hevði til spurningin.

Persónliga haldi eg ikki, at munur er á kvinnum og monnum, og eg dugi heldur ikki at síggja - um so var - at maðurin í hesum føri var dugnaligari enn kvinnan. Eg fari heldur ikki at ákæra útvarpsmannin fyrri at vera ófólkaligur ella beinleiðis at vilja órógva lögmann ella málið, ið tosað var um. Tað hugsi eg heldur ikki var ætlanin hjá honum.

Hetta, bert fyrri at vísa á, at eingin útvarpsmaður hevði brúkt hesa mannagongd móti einum mannligum politikara. Teir høvdu ikki tikið slíkar spurningar fyrri fult.

Annar munur millum mannfolk og konufólk er, at kvinnur altíð vilja vera so nágreiniligar, at tær taka allar spurningar fyrri teirra virði - stórt ella smátt. Kvinnur eru eisini meira intuitivar enn menn. Hevði tað verið eitt konufólk, sum setti hesar spurningar, so hevði hon avgjørt kent á sær, um hon var farin ov langt, og hevði steðgað, áðrenn lögmaður misti tolið.

Vandin hjá okkum, sum skulu lýsa gerandisdagin í Føroyum, siga frá tíðindum, greiða frá hví tað sum hendir, fær tær og tær avleiðingar o.s.fr., eru altíð í vanda fyrri at "grugga" eitt mál meir enn avdúka og lýsa tað.

Hevur tú ikki gjørt tær greitt, hvat tú vilt við tí evni-num, sum tú tekur fram, og bert letur alt flóta, í vónini at sendingin skal lýsa/avdúka málið, so er tað næstan heilt vist, at tú gerst ilt verri - ikki bert tað - lurtarin/lesarin er enn verri fyrri at skilja málið enn áður, og tá er tað betur ógjørt.

Við øðrum orðum: tað er ikki bólturin "kvinnan", men "evnið", sum er málið.

Soleiðis kendi eg tað týskvöldið, men tað kann ikki hava verið ætlanin við sendingini.

Handverksfeløgini mótmæla

Handverksfeløgini mótmæla harðliga, at landsstýrið hevur samtykt, at Føroya Læraráð er flutt úr hølunum í Gongini og niðan á Landskúlafyrisingina.

Í 1987 samtykti landsstýrið annars, at Læraráðið sum sjálvsogvarstovnur undir landsstýrinum skuldi hava egna avgreiðslustovu.

Tá var eisini mett, at Læraráðið virkaði illa, tá tað var integrerað í Landskúlafyrisingina.

Í skrivi til fjølmiðlarnir

siga Handverksfeløgini, at Læraráðið hevur virkað rímliga væl í Gongini.

Ein av høvuðsorsøkunum til flytingina av Læraráðnum, siga handverksfeløgini vera, at Marita Petersen, lögmaður og Signar á Brúnni, landsstýrismaður, hava ætlanir um at avtaka Læraráðið, tí tey vilja at allar útbúgvingar, eisini yrkisútbúgvingarnar, skulu umsitast av skúlafølkum í Landskúlafyrisingini.

Tað halda Handverksfel-

øgini vera ógvuliga óhepp- ið. Serliga, at hetta verður gjørt, meðan ein nevnd situr og arbeiðir við uppskoti til eina ráðskipan fyrri vinnuútbúgvingar, har júst Læraráðið fer at verða ein týðningarmikil liður.

Handverksfeløgini halda ikki, at hetta verður gjørt fyrri at spara, tí leigan á Landskúlafyrisingini er dýrari enn í Gongini.

Harnæst halda feløgini tað verða lægið at flyta Læraráðið niðan í Skúla-

fyrisingina, ið einki hava við hvørt annað at gera, samstundiis sum aðrir stovnar undir Landskúla-fyrisingini, eru slopnir at flyta haðani.

Handverksfeløgini krevja tí, at landsstýrið tekur samtyktina um at flyta Læraráðið aftur beinanvegin, áðrenn feløgini taka onnur stig.

Dagny

Ikki meira av

Ingeborg Vinther sigur, at á fundinum leygardagin var eisini semja um, at verður ein moli aftrat tikin av tí, sum arbeiðsleys fáa, eitt nú við at stytta útgjaldstíðina, so rýmir umboðið hjá teim- um tímaløntu úr stýrinum.

Feløgini søgdu, at eyka- limurin heldur ikki skal møta, og eingin skal veljast aftur í stýrið, um landsstýrið samtykkir uppskotið hjá meirlutanum í stýrinum.

randi

Tá tað snýr seg um

PRENTLUTIR

loysir tað seg
at tosa við

PRENT

Tlf. 1 4465

Alt frá smærri
prentlutum til
størri uppgávur
við fyrstafloks
litmyndum.

UTBUGVÍÐ FAKFOLK - NYTJANS ÚTGERÐ